

NECMETTİN ERBAKAN ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM-ÖĞRETİM SÜRECİ
UYGULAMA ESASLARI

(Senato Tarih ve Sayısı: 03.07.2023 / 2023/12-08)

MADDE 1 – (1) Tezsiz, Tezli Yüksek Lisans ve Doktora Programlarının Açılması Kontenjanların Belirlenmesi Öğrenci Kabul Kriterleri;

a) Lisansüstü Programların Açılması;

1) Lisansüstü programlar, Enstitünün bilim/anabilim /anasanat dalları esas alınarak açılır ve yürütülür.

2) Enstitüde lisansüstü öğretim yapmak üzere bir fakülte, bölüm veya bilim/anabilim dalından farklı bir ad taşıyan, disiplinler arası bir bilim/anabilim /anasanat dalının program teklifi, Enstitü Kurulunun önerisi, Senatonun onayı ve YÖK'ün kararı ile açılır.

3) Bir öğretim üyesi en fazla iki farklı isimli lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programlarında, ayrıca en fazla bir tane de disiplinler arası lisansüstü programın tezli yüksek lisansı ile doktora programında görev alabilir. Bir öğretim üyesi yalnız bir enstitünün bilim/sanat dalı kurulunun üyesi olabilir. Tezsiz yüksek lisans programlarında bu şartlar aranmaz.

4) Enstitü Yönetim Kurulu tarafından her yarıyıl sonunda programlar gözden geçirilerek asgari öğretim üyesi yeterlikleri düşen ve/veya diğer koşulları sağlayamayan programlara öğrenci alınmaz.

b) Lisansüstü program kontenjanları; Lisansüstü program kontenjanları YÖK tarafından belirlenen lisansüstü programlarda görev alabilecek öğretim üyesi sayısı ve mevcut öğretim üyesi başına düşen öğrenci sayısı dikkate alınarak tezli yüksek lisans ve doktora programları için öğretim üyesi başına düşen danışmanlık sayısı en fazla 14 tezsiz yüksek lisans programları için ise tezli yüksek lisans ve doktora programları hariç en fazla 16 öğrenci düşecek şekilde bilim dalı/anabilim dalı kurulu önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile güz dönemi için Haziran ayında, bahar dönemi için Kasım ayında belirlenir. En az bir kontenjan verilmek koşulu ile belirlenen kontenjanın en fazla %10'u mezun olunan alan veya özel koşul aranmaksızın alan dışı başvurular için tahsis edilir. Alan dışı kontenjana başvuran adayların yetkinliğini ölçmek amacıyla bilim sınavı yapılması zorunludur. Ayrıca belirlenen kontenjanın %30'u oranında yabancı öğrenci kontenjanı belirlenir. YÖK ile yapılan protokol dahilinde ve üniversite-sanayi işbirliği çerçevesinde yürütülen lisansüstü programlar için bu kontenjan %50'ye kadar artırılabilir.

c) Belirlenen kontenjanların ilanı; enstitü yönetim kurulu onayı ile belirlenen kontenjanlar, ilgili programlara kabul edilecek öğrencilerde aranacak nitelikler, gerekli belgeler başvuru tarihleri ve başvuru yöntemlerinin yer aldığı ilan güz dönemi için Temmuz ayında, bahar dönemi için Aralık ayında enstitü ve Üniversite internet sayfasında ilan edilir.

ç) Başvuru, değerlendirme ve sonuç açıklama tarihleri; Tüm enstitülerde başvuru, değerlendirme ve sonuç ilan tarihleri tek takvimde tamamlanır.

d) Öğrenci kabulü için genel kriterleri;

1) Tezsiz Yüksek Lisans Öğrenci kabul kriterleri;

a) Tezsiz yüksek lisans programına başvuruda ALES'e girmiş olma şartı aranıp aranmayacağı ve aranacaksa istenecek asgari puan bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu tarafından karara bağlanır.

b) ALES sınavına giriş şartı aranan anabilim/anasanat dallarında ALES puanının %60'ının ve 100 üzerinden lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %40'ının toplamı dikkate alınarak adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. ALES şartı aranmayan anabilim/anasanat dallarına girişte adayların sıralaması, lisans mezuniyet not ortalamasına göre yapılır.

c) Tezsiz yüksek lisans programına öğrenci kabulünde yabancı dil koşulu aranmaz.

2) Tezli Yüksek Lisans Programı Öğrenci kabul kriterleri;

a) Diploma; Lisans mezunu olduğunu gösteren belge, yurt dışından alınmış diplomaların denklik belgesi veya tanınırlık belgesi ile ilgili kriterler ilanda ayrıca belirtilir.

b) ALES sonuç belgesi; ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın ilanda belirtilen puan türünde en az 65 standart tam puana veya GRE/GMAT sınavından 65 ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulu ALES puanını 55'e kadar düşürülebilir.

1. Güzel Sanatlar Fakültesinin özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programları ve Konservatuvarın enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına başvurularda ALES puanı şartı aranmaz.

2. Doktora / sanatta yeterlik / tıpta uzmanlık / dış hekimliğinde uzmanlık / veteriner hekimliğinde uzmanlık / eczacılıkta uzmanlık mezunlarının yüksek lisans programlarına başvurularında, ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemlerinde ALES puanı 70 olarak kabul edilir. Adaylar varsa ALES puanlarını ibraz edebilirler. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) Yabancı Dil Puanı;

1. Yabancı dilde öğretim yapan yüksek lisans programlarına başvurularda, adayların o öğretim dilinde YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavlarından veya eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarının birinden ya da Üniversite tarafından yapılan yabancı dil sınavından anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenen yeterli puanın almış olmaları gerekir.

2. Öğretim dili Türkçe olan yüksek lisans programlarına başvuruda yabancı dil puanı zorunluluğu yoktur. Ancak yüksek lisans programının Üniversitemizde ilişkili olduğu lisans programının öğretim dili kısmen veya tamamen yabancı dil ise bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu ile yabancı dil puanı şartı aranabilir.

d) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı; Yüksek lisans programlarına öğrenci kabulünde bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı uygulanabilir. Yazılı bilim / kültür-sanat sınavına katılacak aday listesi; ALES puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %50'sinin toplamının alınması ile ALES puanı şartı aranmayan programlarda ise lisans mezuniyet not ortalamasına göre belirlenir. Adaylar en yüksek puandan başlanarak sıralanır, yapılacak sıralamaya göre kontenjanın üç katı sayısınca aday yazılı bilim / kültür-sanat sınavına çağrılır.

e) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı Jürisi; İlgili anabilim dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her bilim/anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asıl ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi Enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir. Jüri adayların bilimsel düzeylerini ölçer. Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavına veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür- sanat sınavına alınır, sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir. Sınav evrakları üç iş günü içinde enstitü müdürlüğüne teslim edilir.

f) Başarı puanının hesaplanması;

1. Yazılı bilim sınavı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılması halinde; sınavdan en az 50 puan alınması kaydıyla ALES puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %25'sinin, bilim sınavının veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavının %25'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. ALES puanı şartı aranmayan programlarda ise lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %50'sinin ve bilim sınavından en az 50 puan alınması kaydıyla bilim sınavının

%50'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemlerle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. Sanat içerikli programlarda bilim sınavı yazılı ve/veya uygulamalı olarak yapılabilir.

2. Yazılı bilim sınavı yapılmaması halinde; ALES puanının %50'sinin, lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %50'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır. ALES puanı şartı aranmayan programlarda ise adaylar, 100 puan üzerinden lisans mezuniyet not ortalamasına göre en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

3. Başarı puanı hesaplamasında kullanılan küsuratlı puanlar tam sayıya tamamlanmaz.

g) Ek Koşullar; Yüksek lisans programlarına alınacak öğrencilerde aranacak ek koşullar anabilim/anasanat dallarının önerileri doğrultusunda ilgili enstitü yönetim kurullarınca karara bağlanır.

3) Doktora Programı Öğrenci Kabul Kriterleri;

a) Diploma; adayların, tezli yüksek lisans diplomasına veya tıp, diş hekimliği, veteriner, eczacılık fakülteleri ile hazırlık sınıfları hariç en az on yarıyıl süreli lisans diplomasına veya Sağlık Bakanlığınca düzenlenen esaslara göre bir laboratuvar dalında kazanılan uzmanlık yetkisine sahip olmaları gerekir. Hazırlık sınıfları hariç, on yarıyıl süreli lisans eğitimi alanlar yüksek lisans derecesine sahip sayılır. Yurt dışından alınmış diplomaların denklik belgesi veya tanınırlık belgesi ile ilgili kriterler ilanda ayrıca belirtilir.

b) ALES sonuç belgesi;

1. Tezli yüksek lisans derecesi ile başvuru yapan adayların, ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın ilanda belirtilen puan türünde en az 65 standart tam puana veya GRE/GMAT sınavından ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile asgari ALES puanı 55'e kadar düşürülebilir. Güzel Sanatlar Fakültesi ve Konservatuvarın enstitülerdeki anabilim/anasanat dallarına başvurularında, ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulu belirli bir karar almamışsa ALES puanı şartı aranmaz.

2. Lisans derecesi ile başvuru yapan adayların, ÖSYM tarafından merkezi olarak yapılan ALES'ten başvurduğu programın ilanda belirtilen puan türünde en az 80 standart tam puana veya GRE/GMAT sınavından ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle doktora programına başvuranların lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir.

3. Doktora/sanatta yeterlik/tıpta uzmanlık/diğ hekimliğinde uzmanlık/veteriner hekimliğinde uzmanlık/eczacılıkta uzmanlık mezunlarının doktora programlarına başvurularında ALES şartı aranmaz. Bu adayların değerlendirme işlemlerinde ALES puanı 70 olarak kabul edilir. Adayların ALES puanlarını ibraz etmeleri halinde bu puan değerlendirmeye alınır. Bu adaylar daha önceden aldığı puan türü veya doktora/sanatta yeterlik/uzmanlık alanından, farklı bir alanda başvuru yapabilir.

c) Yabancı Dil Puanı; Doktora programlarına başvuran adayların, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 Yeterlik puanı veya bu puan muadili bir puan almış olmaları gerekir. Anabilim dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile aranacak asgari yabancı dil yeterlik puanı artırılabilir.

d) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı; Doktora programlarına öğrenci kabulünde; bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı uygulanabilir. Yazılı bilim / kültür-sanat sınavı uygulanması halinde başvuran tüm adaylar yazılı bilim / kültür-sanat sınavına çağrılır.

e) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı Jürisi; Enstitü yönetim kurulu, ilgili anabilim dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her bilim/anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asıl ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi seçer. Jüri adayların bilimsel düzeylerini ölçer. Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavına veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavına alınır; sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir.

f) Başarı puanının hesaplanması;

1. Yazılı bilim sınavı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı yapılması halinde; sınavdan en az 50 puan alınması kaydıyla ALES puanının %50'sinin, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %20'sinin, bilim sınavı / uygulamalı kültür-sanat sınavının %20'si ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. ALES puan şartı aranmayan programlarda ise yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %50'si ile bilim sınavı / uygulamalı kültür-sanat sınavının %40'ı ve yabancı dil puanının

%10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemlerle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

2. Yazılı bilim sınavı yapılmaması halinde; ALES puanının %50'sinin, yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %30'unun ve yabancı dil puanının %20'sinin toplamının alınmasıyla adayın başarı puanı tespit edilir. Bu yöntemle 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

3. Başarı puanı hesaplamasında kullanılan küsuratlı puanlar tam sayıya tamamlanmaz.

4) Sanatta yeterlik programı öğrenci kabul kriterleri;

a) Diploma; Sanatta yeterlik çalışmasına başvurabilmek için adayların bir lisans veya yüksek lisans diplomasına sahip olmaları gerekir. Lisans derecesiyle sanatta yeterlik programına başvuranların, lisans mezuniyet not ortalamalarının 4 üzerinden en az 3 veya muadili bir puana sahip olmaları gerekir. Yurt dışından alınmış diplomaların denklik belgesi veya tanınırlık belgesi ile ilgili kriterler ilanda ayrıca belirtilir.

b) ALES sonuç belgesi; Konservatuvar programları ile Güzel Sanatlar Fakültesinin sadece özel yetenek sınavı ile öğrenci kabul eden programlarının enstitülerdeki anasanat ve anabilim dallarına başvurular haricinde, ALES'in sözel kısmından en az 65, lisans diplomasıyla başvuranlardan en az 80 puana veya GRE/GMAT sınavından ALES puanına eşdeğer bir puana sahip olmaları gerekir. Anasanat dalı başkanlığının önerisi ile enstitü yönetim kurulunca karara bağlanarak aranacak asgari ALES puanı, yüksek lisans derecesi ile başvuranlar için 55'e kadar düşürülebilir.

c) Yabancı Dil Puanı; Sanatta yeterlik programına başvuran adayların, anadilleri dışında YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından en az 55 puan veya bu puan muadili bir puan almış olmaları gerekir. Anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile aranacak asgari yabancı dil yeterlik puanı artırılabilir.

d) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı; Sanatta yeterlik programlarına öğrenci kabulünde; yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı uygulanabilir. Yazılı bilim / kültür-sanat sınavı uygulanması halinde başvuran tüm adaylar yazılı bilim / kültür-sanat sınavına çağrılır.

e) Yazılı Bilim / Kültür-Sanat Sınavı Jürisi; Enstitü yönetim kurulu, ilgili anasanat dalı başkanlığının önerisini de dikkate alarak her bilim/anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı için üç asıl ve iki yedek üyeden oluşan değerlendirme jürisi seçer. Jüri, adayların bilimsel düzeylerini ölçer. Adaylar, önceden duyurulan gün ve saatlerde jüri tarafından bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavına alınır; sınav sonucunda adaylar için 100 tam not üzerinden, bilim sınavı veya sanat içerikli programlarda yazılı ve/veya uygulamalı kültür-sanat sınavı notu belirlenir.

f) Başarı puanının hesaplanması;

1. ALES puanı şartı aranan programlarda ALES'in %50'sinin, lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %20'sinin, yazılı sınav/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucunun %20'sinin ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.

2. ALES puanı şartı aranmayan programlarda lisans ve/veya yüksek lisans mezuniyet not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %50'sinin, yazılı sınav/yetenek sınavı/portfolyo incelemesi sonucunun %40'ının ve yabancı dil puanının %10'unun toplamının alınmasıyla başarı puanı tespit edilir. 100 üzerinden en az 60 puan alan adaylar, en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday kesin kayıt hakkı kazanır.3

3. Başarı puanı hesaplamasında kullanılan küsuratlı puanlar tam sayıya tamamlanmaz.

g) Ek Koşullar; Sanatta yeterlik programlarına alınacak öğrencilerde aranacak ek koşullar anasanat dallarının önerileri doğrultusunda ilgili enstitü yönetim kurullarınca karara bağlanır.

MADDE 2 – (1) Yabancı Uyruklu Adayların Değerlendirme ve Kabulüne İlişkin Esaslar;

a) yabancı uyruklu adaylar ile lisans eğitiminin tamamını yurt dışında tamamlayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşı adayların başvuruları çevrimiçi olarak yapılır ve bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığınca aşağıda belirtilen kriterler kapsamında değerlendirilip enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

b) Yabancı uyruklu kontenjanına başvuranlar için ALES şartı aranmaz.

c) Türkçe öğretim yapılan lisansüstü programlara yabancı uyrukluların başvurması halinde, bunlardan yurt içindeki veya yurt dışındaki herhangi bir yükseköğretim kurumunda öğretim dili Türkçe olan bir lisans veya lisansüstü programdan mezun olan ya da Yunus Emre Enstitüsü veya Yükseköğretim Kurulu tarafından onaylanan Türkçe öğretim merkezlerinden biri tarafından yapılan Türkçe yeterlik sınavından en az C1 veya denk puan aldığını gösteren resmi belgeye sahip olan yabancı uyruklu adaylar; yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına devam etme hakkı kazanırlar. Bu belgeye sahip olmayan yabancı uyruklu adaylar, Türkçe öğrenmek için bir yıl izinli sayılırlar. Bir yıl içinde aynı usulle yapılacak Türkçe sınavlarında başarılı olamayan yabancı uyruklu adaylar yüksek lisans, doktora ve sanatta yeterlik programlarına kayıt haklarını kaybederler.

ç) Yabancı dilde öğretim yapan anabilim/anasanat dallarına başvuran yabancı uyruklu adayların, o öğretim dilinde YÖK tarafından kabul edilen merkezi yabancı dil sınavları ile eşdeğerliği kabul edilen uluslararası yabancı dil sınavlarından birinden anabilim dalı başkanlığının önerisi üzerine enstitü yönetim kurulunun kararı ile belirlenen yeterli puanı almış olmaları gerekir. Öğretim dili Türkçe olan programların yabancı öğrenci kontenjanlarına başvuran adaylarda yabancı dil şartı aranmaz.

d) Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanına başvuru yapan adayların değerlendirme işlemleri, lisans ve yüksek lisans kademelerinde okudukları dersler ve başarı notları ile referans mektupları, varsa diğer kişisel bilgi ve belgeleri göz önünde bulundurularak ilgili anabilim dalı başkanlığınca tamamlanır. Değerlendirme işlemlerinde yüz yüze/online görüşme vb.yöntemler kullanılabilir.

e) Yabancı uyruklu öğrenci kontenjanı kapsamında kayıt yaptıran öğrencilerin eksikliklerini gidermek amacıyla bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

f) Klinik uygulaması olan programlara müracaatta YÖK'ten alınacak denklik belgesinin ibrazı zorunludur. Diğer programlarda ise okul tanıma belgesi yeterlidir.

g) Yabancı uyruklu öğrenci olarak kayıt hakkı kazanan öğrencilerin, kayıt tarihinden itibaren iki ay içinde ikamet izin belgesini ve diğer belgelerinin aslını ilgili enstitüye teslim etmesi gerekir. Belirtilen süre içinde ikamet izin belgesini ve diğer belgelerinin aslını enstitüye teslim etmeyenlerin enstitü ile ilişkisi kesilir.

ğ) Yabancı uyruklu öğrenci kabulünde enstitü yönetim kurulu ek koşullar isteyebilir.

MADDE 3 – (1) Bilimsel Hazırlık Programı;

a) Yüksek lisans ve doktora programlarına kabul edilen öğrencilerden lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yüksek lisans veya doktora programından farklı alanlarda almış olanlar ile lisans veya yüksek lisans derecesini kabul edildikleri yükseköğretim kurumu dışındaki yükseköğretim kurumlarından almış olan öğrenciler için eksikliklerini gidermek amacıyla bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile bilimsel hazırlık programı uygulanabilir.

b) Bilimsel hazırlık programının süresi en fazla birbirini takip eden iki yarıyıdır. Süre herhangi bir nedenle uzatılamaz ve bu programda geçirilen süre lisansüstü öğretim süresine dahil edilmez.

c) Kesin kayıt hakkı kazanan öğrencilerin, kayıt tarihinden itibaren bir ay içinde bilimsel hazırlık programına devamına ve programda hangi dersleri almaları gerektiğine bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulu ile karar verilir. Programdaki yüksek lisans öğrencisi bilimsel hazırlık derslerini lisans; doktora/sanatta yeterlik öğrencisi ise lisans ve/veya yüksek lisans derslerinden alır. Kayıt olunan programın Üniversitede lisans derecesi yok ise bilimsel hazırlık dersleri farklı lisans programlarından alınır.

ç) Bilimsel hazırlık programında alınması zorunlu dersler, ilgili lisansüstü programını tamamlamak için gerekli görülen derslerin ve kredi yükünün yerine geçemez. Bilimsel hazırlık dersleri lisansüstü programın not ortalamasında değerlendirilmez. Ancak bilimsel hazırlık programındaki bir öğrenci bilimsel hazırlık derslerinin yanı sıra ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile lisansüstü programa yönelik dersler de alabilir. Alınan lisansüstü programa yönelik dersler kredi yükünden sayılır ve not ortalamasında değerlendirilir.

d) Bilimsel hazırlık programında alınan derslerin başarı durumu dersin alındığı akademik birimin bağlı bulunduğu yönetmeliğe göre belirlenir.

e) Bilimsel hazırlık programında alınan derslerden başarılı olamayan öğrencinin enstitü ile ilişkisi kesilir.

f) Bilimsel hazırlık programındaki öğrenciler, lisansüstü öğretimdeki diğer öğrencilerle aynı haklara sahiptirler ve Senatonun lisansüstü öğrenciler hakkında aldığı bütün kararlara uymakla yükümlüdürler.

MADDE 4 – (1) Özel Öğrenciliğe İlişkin Esaslar;

a) Bir yüksek lisans, doktora ya da sanatta yeterlik programına kayıtlı olan öğrenciler, kayıtlı oldukları enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ile diğer yükseköğretim kurumlarındaki lisansüstü derslere özel öğrenci olarak başvuruda bulunabilirler. Lisansüstü derslere kabul edilen öğrencilerin özel öğrenci olarak aldıkları ve başarılı oldukları derslerin muafiyet işlemleri kayıtlı oldukları enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından yürütülür.

b) Özel öğrenciler devam ettikleri derslere kayıtlı normal öğrencilerin uyması gereken usul ve esaslara uymak zorundadırlar.

c) Derslerini başaran öğrencilere, istekleri halinde enstitü müdürlüğünce; aldıkları dersleri ve başarı durumlarını gösterir bir belge verilir.

MADDE 5 - (1) Yatay Geçiş Kontenjanı ve Öğrenci Kabulüne İlişkin Esaslar;

a) Yatay geçiş kontenjanları, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının görüşü ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenerek öğrenci alımı duyurusu ile aynı tarihte ilan edilir.

b) Üniversitenin lisansüstü öğretim programlarında yer alan bir bilim/anabilim/anasanat dalında veya başka bir yükseköğretim kurumunun lisansüstü öğretim programında kayıtlı öğrenciler aşağıda belirtilen koşulları sağlamaları halinde yatay geçiş başvurusu yapabilirler;

1. En az bir yarıyılın tamamlanmış olması,
2. En az dört ders alınmış olması,
3. Kredili derslerden başarısız olmaması,
4. Son ilan edilen alan içi lisansüstü öğrenci kabul şartlarının sağlanıyor olması,
5. Disiplin cezası almamış olması,

c) Tez aşamasında azami sürenin tamamlanmasına;

1. Tezli yüksek lisansta üç yarıyıl,

2. Doktorada dört yarıyıldan daha az süresi kalmış olan öğrenciler yatay geçiş talebinde bulunamazlar.

ç) Yatay geçiş başvurusu yapan adayların sıralamaları, ALES puanlarının %50'si ve yatay geçiş bilim sınavının %30'u öğrenim gördüğü programın not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %20'si toplanarak belirlenir. ALES puan şartı aranmayan programlara başvurularda ALES puanı 70 olarak kabul edilir. Adayların ALES puanlarını ibraz etmeleri halinde bu puan değerlendirmeye alınır. Adaylar en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday değerlendirmeye alınır.

d) Yatay geçişi uygun görülen öğrencilerin intibakları anabilim/anasanat/bilim/sanat dalı başkanlığı tarafından Lisansüstü Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi hükümlerine göre yapılarak enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır.

e) Yatay geçişle bir programa kaydolan öğrencinin azami süresi daha önce kayıtlı olduğu programda geçirdiği süreler dikkate alınarak hesaplanır.

f) Doktora/sanatta yeterlik programına lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci, en az 24 kredilik ders yükümlülüğünü ve seminerini başarı ile tamamlamış olması ve enstitüde aynı programın tezli yüksek lisansının bulunması kaydıyla bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile söz konusu programa yatay geçiş yapabilir.

g) Üniversitenin öğretim elamanı kadrosunda olup başka bir yükseköğretim kurumunda lisansüstü öğretim gören öğrenciler, ilgili lisansüstü programın bulunması şartıyla, öğrencinin talebi, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve enstitü yönetim kurulu onayı ile yatay geçiş koşulları aranmaksızın söz konusu programa yatay geçiş yapabilirler.

ğ) 50/d statüsünde atanan araştırma görevlilerinin yatay geçiş başvuruları mevcut yatay geçiş başvuruları ile aynı takvim çerçevesinde değerlendirilir.

h) Tezsiz Yüksek Lisans Programından Tezli Yüksek Lisans Programına Yatay Geçiş;

a) Enstitüler bünyesinde;

1. Bir tezsiz yüksek lisans programa devam eden,

2. Derslerinin tamamından başarılı olan,

3. Son ilan edilen alan içi lisansüstü öğrenci kabul şartlarının sağlanıyor olan,

4. Tezli yüksek lisans programı için yönetmelik ve esaslarda belirlenmiş olan asgari şartları yerine getiren öğrenciler, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile belirlenen kontenjan dahilinde tezsiz yüksek lisans eğitimi aldıkları anabilim/anasanat dalında tezli yüksek lisans programına yatay geçiş yapabilirler.

b) Tezli yüksek lisansa kayıt hakkı kazanan öğrencilerin tezsiz yüksek lisans programında aldıkları dersler, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından Lisansüstü Muafiyet ve İntibak İşlemleri Yönergesi

hükümlerine göre yapılarak enstitü yönetim kurulunca karara bağlanır. Geçiş yapan öğrenciler daha önce alıp almadığına bakılmaksızın Bilimsel Yayınlar Koordinatörlüğü iş birliği ile yürütülen Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği ortak dersini almak zorundadır. Gerekli görülürse öğrencilere fazladan ders aldırılabilir.

c) Tezsiz yüksek lisans programlarından tezli yüksek lisans programlarına geçiş için ilan, enstitü yönetim kurulunca belirlenen tarihlerde yapılır.

ç) Geçiş başvurusu yapan adayların sıralamaları ALES puanlarının %50'si ve yatay geçiş bilim sınavının %30'u öğrenim gördüğü programın not ortalamasının YÖK dönüşüm tablosundaki yüzlük sistemdeki karşılığının %20'si toplanarak belirlenir. ALES puan şartı aranmayan programlara başvurularda ALES puanı 70 olarak kabul edilir. Adayların ALES puanlarını ibraz etmeleri halinde bu puan değerlendirmeye alınır. Adaylar en yüksek puandan başlanarak sıralanır ve kontenjan dahilinde aday değerlendirmeye alınır.

MADDE 6 – (1) Kesin Kayıt, Kayıt Yenileme, Kayıt Dondurma ve Ek Süre İşlemleri;

a) Kesin Kayıt;

1. Enstitü müdürlüğünce yapılan sonuç ilanında asıl aday listesinde yer alan adaylar kesin kayıt işlemlerini istenen bilgi ve belgelerle birlikte enstitünün belirleyeceği yöntem ile yaptırmak zorundadırlar.

2. Süresi içerisinde kesin kaydını yaptırmayan adaylar, öğrenci olma haklarını kaybederler ve yerine yedek listedeki adaylar sıra ile davet edilir.

b) Kayıt Yenileme;

1. Yeni kayıt yaptıran ve lisansüstü programlarda mevcut kayıtlı öğrenciler, akademik takvimde belirtilen süreler içerisinde kayıt yenileme işlemlerini yapmak zorundadır. Kayıt yenileme işlemlerinin bütününden öğrenci sorumludur.

2. Akademik takvimde belirtilen süre içerisinde ders değişikliği, ders ekleme ve ders bırakma işlemleri danışman tarafından yapılır.

3. Kayıt yenilemeyen, varsa katkı payı, ders ücreti veya ikinci öğretim ücreti gibi mali yükümlülüklerini yerine getirmeyen öğrenciler; seminer, proje, tez konusu önerisi veremezler, y eterlik sınavından ve tez izleme komitesi raporundan başarısız sayılırlar. Bu durumlarda geçen süreler programlar için öngörülen azami öğrenim süresi hesabına dahil edilir. Öğrenciler söz konusu dönemde öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

c) Kayıt Dondurma ve Ek Süre;

1. Haklı ve geçerli mazereti kabul edilen öğrencilerin öğrenim süreleri, sağlıkla ilgili mazeretler dışında yarıyılın/yılın başlangıcından itibaren bir ay içinde öğrencilerin talebi üzerine, enstitü yönetim kurulu kararı ile dondurulur. Sağlıkla ilgili mazeretlerde sağlık kurulu raporu gereklidir.

2. Kayıt dondurulan süreler azami süreden sayılmaz ve öğrenciler bu sürelerde öğrencilik haklarından yararlanamazlar.

3. Tezsiz yüksek lisansta en fazla bir, tezli yüksek lisansta ve doktora en fazla iki yarıyıla kadar kayıtları dondurulabilir.

4. Doğal afetler ve benzeri durumlarda ise yöre mülki idari amirinin gerekçeli resmi yazısı ile belgelendirilmesi gereklidir.

5. Afet ve salgınlarda tez aşamasındaki lisansüstü eğitim öğrencilerine talepleri halinde bir dönem, afet veya salgının aşamasına göre tekrar başvurmaları durumunda bir dönem daha olmak üzere en fazla iki dönem ek süre verilebilir. Verilen bu ek süreler azami süreden sayılmaz.

MADDE 7 – (1) Alınması Gereken Zorunlu Dersler, Devam Koşulları, Sınavlar ve Başarı Notu

a) Tezsiz yüksek lisans programlarında bilimsel araştırma teknikleri ile araştırma ve yayın etiği konularını içeren herhangi bir dersi, tezli yüksek lisans ve doktora programlarında ise “Bilimsel Araştırma Yöntemleri ve Yayın Etiği” ortak dersinin bir kez alınması zorunludur, bu ders tezli yüksek lisans programında alınmış ise doktora programında alınması zorunlu değildir.

b) Öğrenciler danışmanı ve bilim/anabilim/anasanat dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile yurt içi yükseköğretim kurumlarında verilmekte olan lisansüstü derslerden en fazla iki ders seçimi yapabilir. Üniversitemiz enstitülerinde verilmekte olan dersler herhangi bir kısıtlamaya tabi değildir. Doktora ve sanatta yeterlik programlarına lisans derecesiyle kabul edilmiş öğrenciler ise birinci cümlede belirtilen şekilde en fazla dört ders seçebilir. Bu kapsamda alınan dersler öğrencinin ders yükünden sayılır.

c) Öğrencilerin sınavlara girebilmeleri için teorik derslerin %70’ine, uygulama ve laboratuvar çalışmalarının %80’ine devam etmiş olmaları gerekir. Devam şartını yerine getirmeyen öğrenci o dersten başarısız sayılır.

ç) Sağlık raporları da dahil devam zorunluluğunu yerine getiremeyen öğrenciler, devamsız olarak işlem görür ve o dersten başarısız sayılırlar.

d) Akademik takvime göre her ders için her yarıyıldaki bir genel sınav yapılır. Başarısız olan öğrencilere bir ek genel sınav yapılır. Sınavlarda başarılı olmak için tezli ve tezsiz yüksek lisans öğrencilerinin 100 tam puan üzerinden en az 70, doktora öğrencilerinin 75 puan almaları şarttır. Bilimsel hazırlık, uzmanlık alanı dersi ve seminer ise “başarılı” ya da “başarısız” şeklinde değerlendirilir. Genel ve ek sınavlar için mazeret sınavı yapılmaz. Sınav sonuçları, öğretim elemanları tarafından sınavların bitişinden itibaren en geç beş gün içerisinde öğrenci bilgi sistemine girilir.

e) Aldığı derslerden başarısız olan öğrenci, aynı dersi tekrar alabileceği gibi danışmanının ve bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının teklifi ve enstitü yönetim kurulunun kabulüyle, dersin bulunduğu yarıyıl dikkate alınmaksızın başka bir ders de seçebilir. Bu maddenin “a” fıkrasında yer alan ders bu kapsamda değerlendirilmez.

f) Danışmanlar, haftada en fazla sekiz saat olacak şekilde “uzmanlık alanı” dersi açarlar. Öğrenci, her yarıyıl kendi danışmanı tarafından açılan uzmanlık alanı dersine kayıt yaptırmakla yükümlüdür. Uzmanlık alanı dersi, enstitü yönetim kurulunca danışmanın atandığı tarihte başlar ve öğrencinin mezuniyetine ya da enstitü yönetim kurulunun öğrencinin ilişkisinin kesilmesine karar verdiği tarihe kadar devam eder. Bu ders yarıyıl ve yaz tatillerinde de devam eder. Uzmanlık alanı dersi teorik olup krediden sayılmaz; ancak, AKTS hesabında dikkate alınır.

g) Eğitim veya uygulama çalışmaları, masrafları öğrenciye ait olmak üzere, yurt dışında kısa veya uzun süreli, üniversitenin / enstitünün özel anlaşmalarla ortaklaşa eğitim yürüttüğü veya öğrencinin kişisel girişimleri sonucu bulunduğu yurtdışı yükseköğretim kurumlarından sağlanabilir. Bu eğitim veya uygulamaların, öğrencinin Enstitüdeki eğitim programının bir parçası olarak değerlendirilebilmesi için, öğrenci yurt dışına çıkmadan önce, ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının uygun görüşü ve Enstitü Yönetim Kurulu kararı gerekir. Yurt dışında geçirilecek süre, bu Yönetmelikte belirtilen öğretim sürelerinden sayılır ve yurt dışındaki eğitim ve uygulamalarda da Enstitü tarafından belirlenen başarı koşulları aranır. Yurt dışındaki eğitimin not ve kredi eşdeğerliği, ilgili yükseköğretim kurumundan gönderilecek belgelere göre, bilim/anabilim/anasanat dalının görüşü alınarak Enstitü Yönetim Kurulunca karara bağlanır.

MADDE 8 – (1) Tezsiz Yüksek Lisans Eğitim Öğretim Süreçleri;

a) Ders ve Proje Süreci;

1. Bir öğretim dönemi toplam 30 krediden ve 90 AKTS kredisinden az olmamak kaydıyla en az on ders ile dönem projesi dersinden oluşur.

2. Öğrencinin alacağı derslerin en fazla üçü, lisans öğrenimi sırasında alınmamış olması kaydıyla, lisans derslerinden seçilebilir.

3. Öğrenci, dönem projesi dersinin alındığı yarıyıl dönemi projesi dersine kayıt yaptırmak ve yarıyıl sonunda yazılı proje ve/veya rapor vermek zorundadır. Dönem projesi, kredili derslerin tamamından başarılı olunması koşuluyla EBYS üzerinden Dönem Projesi Değerlendirme ve Mezuniyet Formu ile danışman ve Anabilim/Anasanat/Bilim Dalı tarafından Enstitüye gönderilir. Dönem projesi dersi kredisiz olup başarılı veya başarısız olarak değerlendirilir.

4. Dönem projesinin “Tez/Proje Yazım Kılavuzu”nda belirtildiği şekilde hazırlanması zorunludur. (EK-1)

b) Danışman Atanması ve Görevi;

1. Enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı Türkçe dil hazırlık aşamasında olan öğrenciler dışındaki her öğrenci için ilk yarıyılın başında bir öğretim üyesi veya doktora unvanına sahip öğretim görevlisini enstitüye önerir. Danışman atanması enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir.

2. Öğrencinin danışmanı, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin dönem projesini yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

3. Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine değiştirilebilir. Herhangi bir sebeple danışmansız kalan öğrencilere ilk defa danışman atanması için takip edilen süreç uygulanarak yeni bir danışman atanır. Yeni danışman atama süreci tamamlanana kadar öncelikle ilgili anabilim dalı başkanı, ilk danışman anabilim dalı başkanı ise öğrenci sayısı en az olan öğretim üyesi veya doktora unvanına sahip öğretim görevlisi enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman olarak belirlenir. Ancak öğrenci yarıyıl sonunda bir defaya mahsus olmak üzere herhangi bir gerekçe göstermek zorunda olmaksızın ve mevcut danışmanın onayı gerekmeyen aynı anabilim dalından bir başka öğretim üyesini yeni danışman olarak tercih etme hakkına sahiptir. Öğrencinin danışman değişikliği talebi enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karar bağlanır ve ilgililere bildirilir.

4. Farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları sona erer.

5. Danışmanlık görevlerini mazeretsiz yerine getirmeyen öğretim üyesine enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışmanlık görevi verilmez.

c) Süre; Tezsiz yüksek lisans programını tamamlama süresi, bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırmayı yaptırmadığına bakılmaksızın en az iki yarıyıl, en fazla üç yarıyıldır. Bu sürenin sonunda başarısız olan veya programı tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

d) Tezsiz Yüksek Lisans Diploması;

1. Kredili derslerini ve dönem projesini başarıyla tamamlayan öğrenciye tezsiz yüksek lisans diploması verilir.

2. Tezsiz yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

(2) Tezli Yüksek Lisans Eğitim Öğretim Süreçleri;

a) Ders Süreci; Tezli yüksek lisans programı bir eğitim-öğretim yılı toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, alınan diğer dersler ve tez çalışması olmak üzere toplam en az 120 AKTS kredisinden, 24 krediden az olmamak koşuluyla en az 8 dersten oluşur. Seminer dersi, uzmanlık alanı dersi ve tez çalışması kredisizdir.

b) Danışman Atanması ve Görevi;

1. Enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı başkanlığı bilim/anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile Türkçe dil hazırlık aşamasında olan öğrenciler dışındaki her öğrenci için ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman

belirler ve ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman değişikliği talepleri bilim/anabilim/anasanat kurul önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından sonuçlandırılır.

2. Danışman, öğretim üyeleri arasından seçilir. Zorunlu durumlarda bilim dalı dışında çalışma alanına uygun bir anabilim dalından danışman ataması yapılabilir. Bu işlemin gerçekleşmesi için bilim/anabilim/anasanat dalı kurul kararını enstitüye önerir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

3. Danışman, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez çalışmasını yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

4. Danışman; enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde, danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alanı adlı bir ders açar. Uzmanlık alanı dersinin haftalık programda gününün, yerinin ve saatinin belirtilmesi zorunludur.

5. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda ikinci danışman, en geç tez çalışmasının başladığı ilk dönem sonuna kadar atanır. İkinci tez danışmanı danışmanlık ücreti alamaz. İkinci tez danışmanı, üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir.

6. Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine değiştirilebilir. Herhangi bir sebeple danışmansız kalan öğrencilere ilk defa danışman atanması için takip edilen süreç uygulanarak yeni bir danışman atanır. Yeni danışman atama süreci tamamlanana kadar öncelikle ilgili anabilim dalı başkanı, ilk danışman anabilim dalı başkanı ise öğrenci sayısı en az olan öğretim üyesi enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman olarak belirlenir. Ancak öğrenci yarıyıl sonunda bir defaya mahsus olmak üzere herhangi bir gerekçe göstermek zorunda olmaksızın ve mevcut danışmanın onayı gerekmeden aynı anabilim dalından bir başka öğretim üyesini yeni danışman olarak tercih etme hakkına sahiptir. Öğrencinin danışman değişikliği talebi enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karar bağlanır ve ilgililere bildirilir.

7. Farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları öğrenci ders aşamasında olduğu durumda sona erer. Ancak tez önerisi enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanmış öğrencilere mahsus olmak üzere, farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin 15 gün içinde talep etmesi halinde başlamış oldukları tez danışmanlıkları bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile devam edebilir.

8. Danışmanlık görevlerini mazeretsiz yerine getirmeyen öğretim üyesine enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışmanlık görevi verilmez.

c) Süre;

1. Tezli yüksek lisans programının süresi bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, kayıt olunan programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın dört yarıyıl olup azami tamamlama süresi altı yarıyıldır.

2. Tezli yüksek lisans ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere iki yarıyıldan az olamaz.

3. Tezli yüksek lisans programı için gerekli kredili derslerin ve seminer dersinin başarıyla tamamlanmasına yönelik azami süre dört yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

4. Tezli yüksek lisans programında kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlayan, ancak tez çalışmasını azami altı yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

d) Tez Konusu Önerisi;

1. Danışman, danışmanı olduğu öğrencinin tez konusu önerisini öğrencinin bilimsel araştırma ve etik dersi de dahil olmak üzere tüm derslerden başarılı olması koşuluyla ikinci yarıyılın bitiminden itibaren en geç beşinci yarıyılın başına kadar, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı onayı ile enstitüye gönderir. Tez konusu enstitü yönetim kurulu onayı ile kesinleşir. Bu süre sonunda tez konusu kesinleşmeyen öğrencinin ilişkisi kesilir.

2. Tez konusu, danışmanın teklifi, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile değiştirilebilir. Tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez.

3. **(Değişik:SK-27/09/2023-2023/16-09)** Danışman, tez konusu önerisi ile ilgili etik kurul başvurusunu yapar, (Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğininin 40. maddesinin 8. fıkrası kapsamındaki araştırmalar için etik kurul onayı zorunludur.) etik kurul onayı alındıktan sonra tez önerisi başvurusunda bulunur.

4. Tez konusu, danışmanın teklifi, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile değiştirilebilir. Tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez. Tez konusu ile ilgili herhangi bir değişiklik varsa (başlık, yöntem, içerik, ek, vb.) yeniden etik kurul kararı alınmalıdır.

e) Yüksek Lisans Tezinin Sonuçlanması;

1. Öğrencinin tezinin sonuçlanabilmesi için akademik yayın istenip istenmeyeceği ve istenmesi halinde akademik yayının niteliği, enstitü kurulunun kararı ile belirlenir.

2. Tezli yüksek lisans programında tez çalışmasını tamamlayan öğrenci, tezini “ Tez/Proje Yazım Kılavuzu”na uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. (EK-1)

3. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu belirten yazılı görüşünü, Üniversite tarafından belirlenen yazılımlardan (TURNITIN) alınan benzerlik raporunu (benzerlik oranı %30'u geçemez), tez jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla ilgili enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez, enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Danışman tezin savunulabilir olduğunu düşünmediği durumlarda ilgili raporunu enstitüye sunar.

f) Tez Jürisinin Belirlenmesi, Görevleri ve Tez Savunma Sınavı;

1. Yüksek lisans tez jürisi, danışman ve bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır.

2. Jüri, biri öğrencinin danışmanı ve en az biri Üniversite dışından olmak üzere üç veya beş öğretim üyesinden ve iki yedek üyeden oluşur. Jürinin üç kişiden oluşması durumunda ikinci danışman jüri üyesi olamaz.

3. Jüri üyeleri ve jüri ile aday arasında, eş ve üçüncü derece de dahil olmak üzere bu dereceye kadar akrabalara yer verilmez.

4. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur.

5. Yüksek lisans tezi savunma tarihi tez önerisinin kabul tarihinden sonra iki ders dönemi veya sekiz aydan daha az olamaz.

6. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir. Tez savunma sınavının yüz yüze yapılması esastır.

Gerekli görülen durumlarda ise tez savunma sınavının uygulanmasında enstitü yönetim kurulu farklı yöntemler belirleyebilir.

7. Tez savunma sınavına katılacak öğrencilerin sınav tarihleri ve sınav yerleri danışman tarafından belirlenerek enstitü internet sayfasında veya sosyal medya hesaplarından ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az bir hafta önce enstitüye bildirilir. Tez savunma sınavına katılımcı sayısının artırılmasına yönelik gerekli duyurular enstitü müdürlüğünce yapılır.

8. Tez savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde başvurması halinde bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden tez savunma sınavı hakkı verilir.

9. Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

1) Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin;

a) İkinci savunma sınavı için üç ay içinde düzeltmeleri yaparak enstitüye başvurusunu sınav tarihinden en geç 15 gün önce yapması,

b) Birinci savunma sınavını takip eden üç ay içinde ikinci savunma sınavına girmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

2) Süresi içinde tezini enstitüye teslim etmeyen öğrencinin ilişiği kesilir.

3) Tezi başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişiği kesilir.

4) Tezi reddedilen öğrenciye talepte bulunması halinde, tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir. Tezsiz yüksek lisans programı diploması için gerekli şartları sağlamayan öğrencilere (kredi yükü, proje yazımı v.b) şartları yerine getirmesi için bir yarıyıl ek süre verilir. Verilen süre sonunda gerekli şartları sağlamayan öğrencilerin ilişiği kesilir. Verilen ek sürede alınacak derslerin ücretleri Üniversite yönetim kurulu tarafından onaylanan tezsiz yüksek lisans kredi başı ücret üzerinden hesaplanır.

g) Tezli yüksek lisans diploması ve tez teslimi;

1. Tez savunma sınavında başarılı olan ve tezi şekil yönünden uygun görülen bir öğrenci tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde mezuniyet ve ilişik kesme formu ile birlikte mezuniyet işlemlerinin yapılması için enstitüye başvurur; (Mezuniyet ve İlişik Kesme Formu: EK-3)

2. Enstitü yönetim kurulu, öğrencinin talebi üzerine teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir.

3. Koşulları yerine getiren öğrenci tezli yüksek lisans diploması almaya hak kazanır. Koşulları yerine getiremeyen öğrenci ise koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde ilişiği kesilir.

4. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

5. Tezli yüksek lisans diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

6. Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde yüksek lisans tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

(3) Doktora Programı Eğitim Öğretim Süreçleri;

a. Ders Süreci;

1. Tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 24 krediden ve bir eğitim-öğretim yılı toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 8 ders, uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, yeterlik sınavı ve tez çalışması olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden,

2. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 48 kredilik 16 ders, uzmanlık alanı dersi, seminer dersi, yeterlik sınavı, tez çalışması, yayın ve bildiri olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

3. Sağlık alanlarında doktora programının içeriği ve öğrenci yeterliliği göz önünde bulundurarak bilim/anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararı ile ders ve seminer sayılarını artırabilir.

b. Danışman/Tez Danışmanı Atanması ve Görevi;

1. Danışman, öğretim üyeleri arasından seçilir. Enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı veya bilim/sanat dalı başkanlığı bilim/anabilim/anasanat dalı kurul kararı ile Türkçe dil hazırlık aşamasında olan öğrenciler dışındaki her öğrenci için ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman belirler ve ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman değişikliği talepleri bilim/anabilim/anasanat kurul önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından sonuçlandırılır.

2. Danışman, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez çalışmasını yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

3. Danışman; enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde, danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alanı adlı bir ders açar. Uzmanlık alanı dersinin haftalık programda gününün, yerinin ve saatinin belirtilmesi zorunludur.

4. Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine değiştirilebilir. Herhangi bir sebeple danışmansız kalan öğrencilere ilk defa danışman atanması için takip edilen süreç uygulanarak yeni bir danışman atanır. Yeni danışman atama süreci tamamlanana kadar öncelikle ilgili anabilim dalı başkanı, ilk danışman anabilim dalı başkanı ise öğrenci sayısı en az olan öğretim üyesi enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman olarak belirlenir. Ancak öğrenci yarıyıl sonunda bir defaya mahsus olmak üzere herhangi bir gerekçe göstermek zorunda olmaksızın ve mevcut danışmanın onayı gerekmeden aynı anabilim dalından bir başka öğretim üyesini yeni danışman olarak tercih etme hakkına sahiptir. Öğrencinin danışman değişikliği talebi enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karar bağlanır ve ilgililere bildirilir.

5. Diş hekimliği, eczacılık, tıp ve veteriner fakülteleri anabilim dalları hariç doktora programlarında öğretim üyelerinin tez yönetebilmesi için, başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

6. Tez çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, Üniversite kadrosu dışından da en az doktora derecesine sahip kişilerden olabilir. İkinci tez danışmanı danışmanlık ücreti alamaz.

7. Farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları öğrenci ders aşamasında olduğu durumda sona erer. Ancak tez önerisi enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanmış öğrencilere mahsus olmak üzere, farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin 15 gün içinde talep etmesi halinde başlamış oldukları tez danışmanlıkları bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile devam edebilir.

8. Danışmanlık görevlerini mazeretsiz yerine getirmeyen öğretim üyesine enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışmanlık görevi verilmez.

c. Süre;

1. Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç, tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

2. Doktora ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere, yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için iki yarıyıldan, lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yarıyıldan az olamaz. Enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile ders dönemi dört döneme kadar uzatılabilir.

3. Doktora programı için gerekli kredili derslerini ve seminer dersini başarıyla tamamlamanın azami süresi; tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süreler içinde kredili dersleri ve seminerini başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

4. Doktora programında tez hazırlama süresi üç yarıyıldan az olamaz.

5. Doktora programında kredili derslerini, seminer dersini ve yeterliği başarıyla tamamlayan; ancak tez çalışmasını, doktora programına tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on iki, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

ç. Yeterlik Sınavı ve Jürisi;

1. Yeterlik sınavları, Ekim-Kasım ve Mart-Nisan aylarında olmak üzere yılda iki defa enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği tarihlerde yapılır.

2. Ders aşamasını ve semineri tamamlayan ve enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği diğer koşulları yerine getiren öğrenciler yeterlik sınavına girebilirler.

3. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterlik sınavına girmek zorundadır. Belirtilen sürelerde yeterlik sınavına girmeyen öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir. Yeterlik sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılamayan öğrenci, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde enstitüye başvurması halinde bir sonraki dönemde yeterlik sınavına girer.

4. Yeterlik sınavı yazılı ve sözlü olarak iki bölüm halinde yapılır. Yazılı sınavda başarılı olan öğrenci sözlü sınava alınır. Yazılı sınavdan başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki tekrar yazılı sınava alınır. Yeterlik sınavında yazılı sınavda başarılı olup sözlü sınavdan başarısız olan öğrenci bir sonraki yarıyıldaki sadece sözlü sınava alınır. Bu sınavda da başarısız olan öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir.

5. Yeterlik sınav jürisi, öğrencinin yazılı ve sözlü sınavlardaki başarı durumunu değerlendirerek öğrencinin başarılı veya başarısız olduğuna salt çoğunlukla karar verir. Bu karar, enstitü anabilim/anasanat dalı başkanlığınca yeterlik sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

6. Yeterlik sınavları, enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığı tarafından önerilen ve enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanan beş kişilik doktora yeterlik komitesi tarafından düzenlenir ve yürütülür. Komite, farklı alanlardaki sınavları hazırlamak, uygulamak ve değerlendirmek amacıyla sınav jürileri kurar. Sınav jürisi, ilgili bilim/sanat/anabilim/anasanat dalından ve ya ilgili doktora/doçentlik uzmanlık alanından danışman dahil beş asıl öğretim üyesi (en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere) ve iki yedek üyeden oluşur. Jüri üyeleri ve jüri ile aday arasında, eş ve üçüncü derece de dahil olmak üzere bu dereceye kadar akrabalara

yer verilmez. Yeterlik sınavı toplantıları öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak yapılır.

7. Danışman yeterlilik sınavlarında oy hakkına sahiptir.

8. Yeterlik sınavına katılacak öğrencilerin sınav tarihleri ve sınav yerleri danışman tarafından belirlenerek enstitü internet sayfasından veya sosyal medya hesaplarından ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az bir hafta önce enstitüye bildirilir. Yeterlik sınavına katılımcı sayısının artırılmasına yönelik gerekli duyurular enstitü müdürlüğünce yapılır.

9. Yeterlik sınavı jürisi, yeterlik sınavını başaran bir öğrencinin, ders yükünü tamamlamış olsa bile, toplam kredi miktarının üçte birini geçmemek şartıyla fazladan ders/dersler almasını isteyebilir. Öğrenci, yeterlik sınav jürisinin önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararıyla belirlenecek dersleri başarmak zorundadır.

d. Tez izleme Komitesi;

1. Yeterlik sınavında başarılı olan öğrenci için enstitü bilim/sanat/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile bir ay içinde bir tez izleme komitesi oluşturulur. Tez izleme komitesi ile ilgili süreç danışman tarafından takip edilir.

2. Tez izleme komitesi, biri danışman olmak üzere üç öğretim üyesinden oluşur. İki üyenin biri ilgili bilim/sanat/anabilim/anasanat dalı içinden diğeri ise başka bir bilim/sanat/anabilim/anasanat dalından seçilir. Komite üyeleri ve komite üyeleri ile aday arasında, eş ve üçüncü derece de dahil olmak üzere bu dereceye kadar akrabalara yer verilmez.

3. Tez izleme komitesinin kurulmasından sonraki dönemlerde, danışmanın gerekçeli görüşü alınarak ilgili bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve ilgili enstitü yönetim kurulunun kararı ile üyelere değişiklik yapılabilir.

4. Tez izleme komitesi, her yılın Ocak-Haziran aylarındaki çalışmalarını değerlendirmek üzere 1-30 Haziran ve Temmuz-Aralık aylarındaki çalışmalarını değerlendirmek üzere 1-31 Aralık tarihleri arasında birer defa toplanır. Öğrenci, toplantı tarihinden en az bir ay önce komite üyelerine yazılı bir rapor sunar. Bu raporda o ana kadar yapılan çalışmaların özeti ve bir sonraki dönemde yapılacak çalışma planı belirtilir. Öğrencinin tez çalışması, komite tarafından başarılı veya başarısız olarak belirlenir.

5. Tez izleme komitesi raporunun tez sonuçlanana kadar 01-30 Haziran ve 01-31 Aralık tarihleri arasında sunulması gerekmektedir. Ayrıca tezin sonuçlanabilmesi için tez konusu önerisi raporu hariç en az üç tez izleme komitesi raporu sunulması gerekmektedir.

6. Belirtilen süreler içerisinde raporunu hazırlayıp tez izleme komitesi üyeleri huzurunda sunmayan öğrenci başarısız sayılır. Üst üste iki kez veya aralıklı olarak üç kez başarısız olan öğrencinin program ile ilişiği kesilir.

7. Tez konusu önerisi raporu ile ilk tez izleme komitesi raporu aynı yarıyıldan verilemez. Doktora programında tez hazırlama süresi üç yarıyıldan veya onsekiz aydan az olamaz.

e. Tez konusu Önerisi Savunması;

1. Doktora yeterlik sınavını başarı ile tamamlayan öğrenci, en geç altı ay içinde, yapacağı araştırmanın amacını, yöntemini ve çalışma planını kapsayan tez konusu önerisini tez izleme komitesi önünde sözlü olarak savunur. Öğrenci, tez konusu önerisi ile ilgili yazılı bir raporu sözlü savunmadan en az on beş gün önce komite üyelerine dağıtır.

2. **(Değişik:SK-27/09/2023-2023/16-09)** Danışman, tez konusu önerisi ile ilgili etik kurul başvurusunu yapar, (Lisansüstü Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinin 40. maddesinin 8. fıkrası kapsamındaki araştırmalar için etik kurul onayı zorunludur.) etik kurul onayı alındıktan sonra tez önerisi başvurusunda bulunur.

3. Tez izleme komitesi, öğrencinin sunduğu tez önerisinin kabul, düzeltme veya reddine salt çoğunlukla karar verir. Düzeltme için bir ay süre verilir. Bu süre sonunda kabul veya red yönünde salt çoğunlukla verilen karar, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez konusu önerisi savunmasını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir. Bu öneri enstitü yönetim kurulu kararı ile kesinleşir.

4. Tez konusu, danışmanın teklifi, bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının onayı ve enstitü yönetim kurulunun kararı ile değiştirilebilir. Tez konusu değişikliğine gidilmesinden dolayı ek süre verilmez. Tez konusu ile ilgili herhangi bir değişiklik varsa (başlık, yöntem, içerik, ek, vb.) yeniden etik kurul kararı alınmalıdır.

5. Tez konusu önerisi reddedilen öğrenci, yeni bir danışman ve/veya tez konusu seçme hakkına sahiptir. Danışman ve tez konusu değişmesi durumunda tez izleme komitesi yeniden oluşturulur. Programa aynı danışmanla devam etmek isteyen öğrenci üç ay içinde, danışman ve tez konusunu değiştiren öğrenci ise altı ay içinde tekrar tez konusu önerisi savunmasına alınır. Tez konusu önerisi bu savunmada da reddedilen veya tez konusu önerisini belirtilen sürede sunmayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

6. Tez konusu önerisi savunmasına geçerli bir mazereti olmaksızın birinci fıkrada belirtilen sürede girmeyen öğrenci, beşinci fıkrada belirtilen tez konusu önerisi reddedilen öğrenciye ilişkin hükümlere tabidir.

f. Doktora Tez Jürisi ve Tezinin Sonuçlandırılması;

1. Öğrencinin, doktora programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin ve üniversite isminin olduğu bilimsel makalesinin; Science Citation Index (SCI), Science Citation Index-Expanded (SCI-E), Social Science Citation Index (SSCI), Arts and Humanities Citation Index (AHCI), Emerging Sources Citation Index (ESCI), SCOPUS, ULAKBİM TR Dizin ile Australian Education Index, British Education Index, Journals Indexed in ERIC, Education Full Text (H. W. Wilson) Database Covarage List, The Avery Index to Architectural Periodicals, DAAI (Design and Applied Arts Index), Art Index (Art Research Database, EBSCO), ICONDA (The International Construction Database), Ergonomics Abstracts (Ergo Abs) tarafından taranan dergilerde veya üniversite senatosu tarafından belirlenen uluslararası alan indeksleri tarafından taranan dergilerde yayımlanmış en az bir (1) özgün araştırma makalesi yayımlanmış olması doktora tez savunmasına girme şartı olarak aranır. Henüz yayımlanmamış ancak DOI numarası alınmış eserler ile erken görünüm (Online First) aşamasındaki eserler de yayımlanmış gibi kabul edilir. Sadece kabul yazıları ile sunulan makaleler değerlendirilmeye dâhil edilmez.

2. (Değişik:SK-27/09/2023-2023/16-09) Doktora programında tez çalışmasını tamamlayan ve birinci fıkradaki şartı sağlayan öğrenci, tezini enstitü tarafından belirlenen “ Tez/Proje Yazım Kılavuzu” na uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. (EK-1) Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu yazılı olarak belirten görüşünü, birinci fıkradaki şartı sağladığını gösterir belgeyi, Üniversite tarafından belirlenen yazılımlardan (TURNITIN) alınan benzerlik raporunu (benzerlik oranı %20’yi geçemez), tez jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda bilim/anabili /anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere hazırlanan tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Danışman tezin savunulabilir olduğunu düşünmediği durumlarda ilgili raporunu enstitüye sunar. Doktora programlarında benzerlik raporunun %20 oranını aşması durumunda danışmanın detaylı ve gerekçeli raporu, ilgili enstitü yönetim kurulu ile karara bağlanır.

3. Tezin Makalelerden Hazırlanmasına İlişkin Hususlar;

a) Doktora Programlarında hazırlanan doktora tezlerinin bilimsel niteliğinin yükseltilmesi, yürütülen doktora tezlerinden kaliteli yayın üretilmesinin teşvik edilmesi, bilimsel atıf indekslerinde (SCI-E, SSCI, AHCI ve SCOPUS) taranan Necmettin Erbakan Üniversitesi adresli yayın sayısının artırılması ve başarılı doktora öğrencilerinin tez yazım sürecinin kolaylaştırılması amacıyla doktora öğrencisi, doktora tez çalışması kapsamında hazırladığı yayınları aşağıda belirtilen şartları sağlamak koşuluyla bilimsel yayınlarını doktora tezi yerine kabul edilmek üzere sunabilir.

b) Öğrenci, makaleden tez hazırlama sürecini danışmanının onayı doğrultusunda yürütmelidir.

c) Doktora tezinin kendi aralarında bir bütünlük oluşturan bilimsel yayınlardan hazırlanmasını isteyen tez öğrencisi, en geç tez önerisi savunmasından önce, doktora tezinde yer alması öngörülen bilimsel yayınların bu Usul ve Esasların ilgili maddelerine uygun surette belirlenmiş nitelik ve niceliklerini açıkça belirttiği ve ekinde danışmanının ve ilgili anabilim dalı başkanlığının uygun görüşünün yer aldığı dilekçeyle Enstitüye başvurur ve talebi Enstitü Yönetim Kurulu tarafından incelenerek karara bağlanır.

ç) Belirtilen başvuruyu süresinde yapmamış veya başvurusu Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilmemiş tez öğrencisi hazırladığı bilimsel yayınlara doktora tezinin bir kısmını oluşturacak şekilde tez metni içinde yer veremez ve bu nitelikteki çalışmalar için tez savunma jürisi atama talebi reddedilir.

d) Başvurusu kabul edilmiş olmakla birlikte yayın ve tez çalışmaları öngörüldüğü şekilde ilerlemeyen tez öğrencisi, bu Usul ve Esasların kapsamından çıkarak Enstitünün mutlak tez yazım kurallarına uygun bir tez çalışması hazırlama yönündeki talebini en geç üçüncü tez izleme komitesi raporunun Enstitüye iletildiği tarihte, ekinde tez danışmanının ve ilgili anabilim dalı başkanlığının da uygun görüşünün yer aldığı dilekçeyle Enstitüye sunar. Bu talebi Enstitü Yönetim Kurulu tarafından kabul edilen tez öğrencisi, hazırladığı bilimsel yayınlara doktora tezinin bir kısmını oluşturacak şekilde tez metni içinde yer veremez ve bu nitelikteki çalışmalar için tez savunma jürisi atama talebi reddedilir.

e) Doktora tezlerinde yer alabilecek bilimsel yayınların özellikleri bakımından ilgili enstitü kapsamında aşağıdaki şartı sağlaması gerekmektedir.

a. Fen Bilimleri Enstitüsünde, en az 2 (iki) Q1 kapsamında makale veya en az 1 (bir) Q1 ve en az 2 (iki) Q2 türünde özgün araştırma makale.

b. Sağlık Bilimleri Enstitüsünde, en az 2 (iki) Q1 kapsamında makale veya en az 1 (bir) Q1 ve en az 2 (iki) Q2 türünde özgün araştırma makale.

c. Eğitim Bilimleri Enstitüsünde, de en az 1 (bir) Q1 kapsamında makale veya en az 2 (iki) Q2 türünde özgün araştırma makale.

ç. Sosyal Bilimler Enstitüsünde, de en az 1 (bir) Q1 kapsamında makale veya en az 2 (iki) Q2 türünde özgün araştırma makale.

f) Doktora tezinin bilimsel makalelerden hazırlanabilmesi noktasında ilgili makalelerin SCI, SSCI, AHCI ve SCOPUS endekslerinin ilgili kategorilerinde yayınlamış veya basıma kabul edilmiş (DOI numarası almış) makale olmalıdır. Bu çalışmaların doktora öğrenimi sırasında hazırlanmış olması şarttır.

g) Usul ve Esaslar kapsamındaki doktora programlarından her biri için bağlı bulunduğu Anabilim Dalı Başkanlığının talebi ve Enstitü Kurulu kararıyla bu maddenin altıncı fıkrasında belirtilen asgari yayın sayısı arttırabilir.

ğ) Doktora Tez öğrencisinin yayınlardaki araştırmaya ve bunların yazımına önemli katkısının olması beklenir. Söz konusu yayında ağırlıklı katkı öğrenciye ait olmalı ve öğrenci birinci yazar olmalıdır.

h) Tez danışmanının ismi yayınlarda ikinci yazar olarak bulunmalıdır.

ı) Tez öğrencisinin birinci yazar olmadığı ve tez öğrencisinin yanı sıra, danışmanı ile varsa ikinci danışmanı dışındaki kişilerin yazarlar arasında yer aldığı bilimsel yayınlar, bu Usul ve Esaslardaki diğer koşulları karşılamaları halinde dahi ilgili tez öğrencisinin doktora tezinin bir kısmını oluşturacak şekilde tez metni içinde yer alamaz ve bu nitelikteki çalışmalar için tez savunma jürisi atama talebi reddedilir.

i) Bir tezde makale şartı olarak kullanılmış olan bir makale, başka bir tezde makale şartı olarak kullanılamaz.

j) Bilimsel makalelerden hazırlanan tezlerin yazım dili İngilizce veya Türkçe olabilir. Ancak tezin tamamı tek bir dilde yazılmalıdır.

k) Tez kapsamında yapılan çalışmaların tezde yayınlanması ile ilgili yayınevlerinden gerekli izinlerin alındığına dair belgelerin sunulması gerekmektedir.

l) Doktora tezi yerine sunulan üç makalenin akademik yeterliliğine tez değerlendirme jürisi karar verir.

m) Öğrenci, hazırladığı makaleler ve tez danışmanından aldığı, öğrencinin makalelerin hazırlanmasına ve yazılmasına katkılarını belirten bir yazı ile birlikte Enstitüye başvurur.

n) Tüm makalelerin bilgi (acknowledgement) kısmında, makalenin ilgili tez kapsamında yapıldığını belirten ifade eklenmelidir. (Örnek: The authors would like to acknowledge that this paper is submitted in partial fulfilment of the requirements for PhD degree at Necmettin Erbakan University.)

o) Doktora tezinin makalelerden hazırlanması hususunda tezin içeriğine ilişkin, ilgili enstitülerin resmi sayfasında duyurulmuş güncel tez/proje yazım kılavuzunda yer alan kurallara ve EK-1 de yer alan içerik düzenine göre tez hazırlanmalıdır.

4. Doktora tez jürisi, danışman ve bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, üçü öğrencinin tez izleme komitesinde yer alan öğretim üyeleri ve en az ikisi Üniversite dışından olmak üzere danışman dahil beş asıl öğretim üyesinden ve iki yedek üyeden oluşur. Jüri üyeleri ve jüri ile aday arasında, eş ve üçüncü derece de dahil olmak üzere bu dereceye kadar akrabalara yer verilmez. Tez savunma sınavının yüz yüze yapılması esastır. Gerekli görülen durumlarda ise tez savunma sınavının uygulanmasında enstitü yönetim kurulu farklı yöntemler belirleyebilir.

5. Danışman oy hakkına sahiptir. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir.

6. Jüri üyeleri, söz konusu tezin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi tez savunma sınavına alır. Tez savunma sınavı, tez çalışmasının sunulması ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Tez savunma sınavı, öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık ortamlarda gerçekleştirilir.

7. Tez savunma sınavına katılacak öğrencilerin sınav tarihleri ve sınav yerleri danışman tarafından belirlenerek enstitü internet sayfasında ve sosyal medya hesaplarında ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az bir hafta önce enstitüye bildirilir. Tez savunma sınavına katılımcı sayısının artırılmasına yönelik gerekli duyurular enstitü müdürlüğünce yapılır.

8. Tez savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri dinleyicilere kapalı olarak tez hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar enstitü bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığınca tez savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde enstitüye tutanakla bildirilir.

9. Tez savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılamayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde başvurması halinde bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden sınav hakkı verilir.

10. Tezi hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin;

a) İkinci savunma sınavı için altı ay içinde düzeltmeleri yaparak enstitüye başvurusunu sınav tarihinden en geç 15 gün önce yapması,

b) Birinci savunma sınavını takip eden altı ay içinde ikinci savunma sınavına girmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

11. Tez savunma sınavında başarısız bulunarak tezi reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

12. Lisans derecesi ile doktora programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez çalışmasını tamamlayamayanlara, doktora tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredi yükü, proje yazımı ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir. Tezsiz yüksek lisans programı diploması için gerekli şartları sağlamayan öğrencilere (kredi yükü, proje yazımı v.b) şartları yerine getirmesi için bir yarıyıl ek süre verilir. Verilen süre sonunda gerekli şartları sağlamayan öğrencilerin ilişkisi kesilir. Verilen ek sürede alınacak

derslerin ücretleri Üniversite yönetim kurulu tarafından onaylanan tezsiz yüksek lisans kredi başı ücret üzerinden hesaplanır.

g. Doktora Diploması

1. Tez savunma sınavında başarılı olan, tezi şekil yönünden uygun görülen ve diğer koşulları sağlayan bir öğrenci tez savunma sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde mezuniyet ve ilişik kesme formu ile birlikte mezuniyet işlemlerinin yapılması için enstitüye başvurur;(Mezuniyet ve İlişik Kesme Formu: EK-3)

2. Enstitü yönetim kurulu öğrencinin talebi üzerine doktora tezinin teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci, koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde öğrencinin ilişkisi kesilir.

3. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

4. Doktora diploması üzerinde öğrencinin kayıtlı olduğu enstitü anabilim/anasanat dalındaki programın YÖK tarafından onaylanmış adı bulunur.

5. Tezin tesliminden itibaren üç ay içinde doktora tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

6. Yükseköğretim Kurulu Başkanlığı Ulusal tez merkezinde yayınlanan teslerin erişime kapatılması ile ilgili talepler Kütüphane Dökümantasyon Daire Başkanlığına enstitülerce bildirilir.

MADDE 9 – (1) Sanatta Yeterlik Programı;

a. Ders Süreci;

1. Sanatta yeterlik programı tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için toplam 24 krediden ve bir öğretim dönemi toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az yedi ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 240 AKTS kredisinden,

2. Lisans derecesi ile kabul edilmiş öğrenciler için de en az 48 krediden ve bir öğretim dönemi toplam 60 AKTS kredisinden az olmamak koşuluyla en az 16 ders, uygulamalar ile tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar olmak üzere en az 300 AKTS kredisinden oluşur.

b. Danışman/Tez Danışmanı Atanması ve Görevi;

1. Danışman, öğretim üyeleri veya yeterli sayıda öğretim üyesi yoksa ilgili dalda doktora yapmış öğretim görevlileri arasından seçilebilir. Enstitü anasanat dalı veya sanat dalı başkanlığı anasanat dalı kurul kararı ile Türkçe dil hazırlık aşamasında olan öğrenciler dışındaki her öğrenci için ilk yarıyılın başında öğrencilerin tercihlerini ve ilgili öğretim üyelerinin görüşlerini dikkate alarak her öğrenci için bir danışman belirler ve ilgili anasanat dalı başkanlığı aracılığı ile enstitüye önerir. Danışman önerisi enstitü yönetim kurulu kararıyla kesinleşir. Danışman değişikliği talepleri anasanat kurul önerisi ile Enstitü Yönetim Kurulu tarafından sonuçlandırılır.

2. Danışman, öğrencinin öğrenimi süresince alacağı dersleri ve uygulamayı belirlemek, öğrenim durumunu sürekli izlemek, öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını yönetmek ve yönlendirmek, gerektiğinde idare ile ilişkilerinde aracılık yapmak ile yükümlüdür.

3. Danışman; enstitü yönetim kurulunca atandığı tarihten itibaren her yarıyıl ve yaz döneminde, danışmanı olduğu öğrenciler için, tüm diğer akademik ve idari yük ve görevlerine ek olarak uzmanlık alanı adlı bir ders açar. Uzmanlık alanı dersinin haftalık programda gününün, yerinin ve saatinin belirtilmesi zorunludur.

4. Bir öğrencinin danışmanı, danışmanın veya öğrencinin gerekçeli başvurusu üzerine değiştirilebilir. Herhangi bir sebeple danışmansız kalan öğrencilere ilk defa danışman atanması için takip edilen

süreç uygulanarak yeni bir danışman atanır. Yeni danışman atama süreci tamamlanana kadar öncelikle ilgili anasanat dalı başkanı, ilk danışman anasanat dalı başkanı ise öğrenci sayısı en az olan öğretim üyesi enstitü yönetim kurulu kararı ile danışman olarak belirlenir. Ancak öğrenci yarıyıl sonunda bir defaya mahsus olmak üzere herhangi bir gerekçe göstermek zorunda olmaksızın ve mevcut danışmanın onayı gerekmeyen aynı anabilim dalından bir başka öğretim üyesini yeni danışman olarak tercih etme hakkına sahiptir. Öğrencinin danışman değişikliği talebi enstitü yönetim kurulu tarafından değerlendirilerek karar bağlanır ve ilgililere bildirilir.

5. Sanatta yeterlik programlarında tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalar yönetilebilmesi için, danışmanın başarıyla tamamlanmış en az bir yüksek lisans tezi yönetmiş olması gerekir. Belirlenen niteliklere sahip öğretim üyesi veya doktora yapmış öğretim görevlisi bulunmaması halinde enstitü yönetim kurulu tarafından başka bir yükseköğretim kurumundan öğretim üyesi danışman olarak seçilebilir.

6. Sanatta yeterlik çalışmasının niteliğinin birden fazla danışman gerektirdiği durumlarda atanacak ikinci danışman, doktora/sanatta yeterlik derecesine sahip Üniversite kadrosu dışından kişilerden de olabilir. İkinci tez danışmanı danışmanlık ücreti alamaz.

7. Farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin başlamış olan danışmanlıkları öğrenci ders aşamasında olduğu durumda sona erer. Ancak sanatta yeterlik çalışması enstitü yönetim kurulu tarafından onaylanmış öğrencilere mahsus olmak üzere, farklı bir yükseköğretim kurumuna geçen veya emekliye ayrılan öğretim üyelerinin 15 gün içinde talep etmesi halinde başlamış oldukları sanatta yeterlik danışmanlıkları bilim/anabilim/anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile devam edebilir.

8. Danışmanlık görevlerini mazeretsiz yerine getirmeyen öğretim üyesine enstitü yönetim kurulu kararı ile yeni danışmanlık görevi verilmez.

c. Süre;

1. Bilimsel hazırlıkta geçen süre hariç yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için kayıt olduğu programa ilişkin derslerin verildiği dönemden başlamak üzere, her dönem için kayıt yaptırıp yaptırmadığına bakılmaksızın sekiz yarıyıl olup azami tamamlama süresi on iki yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için on yarıyıl olup azami tamamlama süresi on dört yarıyıldır.

2. Sanatta yeterlik ders dönemi, intibak durumu hariç olmak üzere, iki yarıyıldan; lisans derecesi ile kabul edilenler için üç yarıyıldan az olamaz.

3. Sanatta yeterlik programı için gerekli kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlamanın azami süresi tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için dört yarıyıl, lisans derecesi ile kabul edilenler için altı yarıyıldır. Bu süre içinde kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

4. Kredili derslerini ve uygulamalarını başarıyla tamamlayan; ancak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmalarını tezli yüksek lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on iki, lisans derecesi ile kabul edilenler için azami on dört yarıyıl sonuna kadar tamamlayamayan öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

ç. Sanatta Yeterlik Jürisi ve Çalışmasının Sonuçlanması;

1. Sanatta yeterlik sınavları, Ekim-Kasım ve Mart-Nisan aylarında olmak üzere yılda iki defa enstitü yönetim kurulunun belirleyeceği tarihlerde yapılır.

2. Öğrencinin, sanatta yeterlik programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu karma sanatsal etkinliğe katılmış olması, en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması sanatta yeterlik tez savunma sınavına girme şartı olarak aranır.

3. Yüksek lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç beşinci yarıyılın, lisans derecesi ile kabul edilen öğrenci en geç yedinci yarıyılın sonuna kadar yeterli sınavına girmek zorundadır. Belirtilen sürelerde yeterli sınavına girmeyen öğrencinin doktora programı ile ilişkisi kesilir. Yeterlik sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenci, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde enstitüye başvurması halinde bir sonraki dönemde yeterli sınavına girer.

4. Sanatta yeterlik jürisi, danışman ve enstitü anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu onayı ile atanır. Jüri, en az ikisi Üniversite dışından öğretim üyesi olmak üzere danışman dahil beş asıl ve iki yedek üyeden oluşur. Danışman yeterlik sınavlarında oy hakkına sahiptir. Ayrıca ikinci danışman oy hakkı olmaksızın jüride yer alabilir. Jüri üyeleri ve jüri ile aday arasında, eş ve üçüncü derece de dahil olmak üzere bu dereceye kadar akrabalara yer verilmez.

5. Jüri üyeleri, söz konusu tezin veya metnin kendilerine teslim edildiği tarihten itibaren en geç bir ay içinde anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulu kararında belirtilen tarihte toplanarak öğrenciyi savunma sınavına alır. Savunma sınavı, sanatta yeterlik çalışmasının sunumu ve bunu izleyen soru-cevap bölümünden oluşur. Savunma sınavı öğretim elemanları, lisansüstü öğrenciler ve alanın uzmanlarından oluşan dinleyicilerin katılımına açık olarak gerçekleştirilir.

6. Savunma sınavına katılacak öğrencilerin sınav tarihleri ve sınav yerleri danışman tarafından belirlenerek enstitü internet sayfasından veya sosyal medya hesaplarından ilan edilmek üzere sınav tarihinden en az bir hafta önce enstitüye bildirilir. Savunma sınavına katılımcı sayısının artırılmasına yönelik gerekli duyurular enstitü müdürlüğünce yapılır.

7. Savunma sınavının tamamlanmasından sonra jüri, dinleyicilere kapalı olarak öğrencinin tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışması hakkında salt çoğunlukla kabul, ret veya düzeltme kararı verir. Bu karar, anasanat dalı başkanlığınca savunma sınavını izleyen üç iş günü içinde ilgili enstitüye tutanakla bildirilir.

8. Sanatta yeterlik çalışması hakkında düzeltme kararı verilen öğrencinin;

a) İkinci savunma sınavı için altı ay içinde düzeltmeleri yaparak tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını enstitüye sınav tarihinden en geç 15 gün önce yapması,

b) Birinci savunma sınavını takip eden altı ay içinde ikinci savunma sınavına girmesi ve aynı jüri önünde yeniden savunması gerekir. Bu amaçla birinci savunma sınavında takip edilen süreç yeniden uygulanır.

9. Sanatta yeterlik çalışması başarısız bulunarak reddedilen öğrencinin program ile ilişkisi kesilir.

10. Savunma sınavına geçerli mazereti nedeniyle katılmayan öğrenciye, mazeretini gösterir belge ile birlikte mazeretinin bitiş tarihinden itibaren bir hafta içinde enstitüye başvurması halinde anasanat dalı başkanlığının önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile en geç bir ay içinde yapılmak üzere yeniden sınav hakkı verilir.

11. Sanatta yeterlik programında çalışmasını tamamlayan ve ikinci fıkradaki şartı sağlayan öğrenci, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi çalışmasını açıklayan ve belgeleyen metni, enstitü tarafından belirlenen “ Tez/Proje Yazım Kurallarına” uygun biçimde yazar ve danışmanına teslim eder. Danışman, tezin yazım kurallarına uygunluğunu ve savunulabilir olduğunu yazılı olarak belirten görüşünü, ikinci fıkradaki şartı sağladığını gösterir belgeyi, Üniversite tarafından belirlenen yazılımlardan (TURNITIN) alınan benzerlik raporunu(benzerlik oranı %20’yi geçemez), sanatta yeterlik jüri önerisini ve tezin bir nüshasını basılı ve elektronik ortamda anasanat dalı başkanlığı aracılığıyla enstitüye gönderir. Benzerlik raporundaki verilerde bir intihalin tespiti halinde karar verilmek üzere tez enstitü yönetim kuruluna gönderilir. Danışman tezin savunulabilir olduğunu düşünmediği durumlarda ilgili raporunu enstitüye sunar.

12. Lisans derecesi ile sanatta yeterlik programına başvurmuş öğrencilerden, kredili derslerini ve/veya azami süresi içinde tez, sergi, proje, resital, konser, temsil gibi sanatta yeterlik çalışmasını tamamlayamayanlara veya sanatta yeterlik tezinde başarılı olamayanlara tezsiz yüksek lisans programı için gerekli kredi yükü, proje yazımı ve benzeri diğer şartları yerine getirmiş olmaları kaydıyla talepleri halinde tezsiz yüksek lisans diploması verilebilir. Tezsiz yüksek lisans programı diploması için gerekli şartları

sağlamayan öğrencilere (kredi yükü, proje yazımı v.b) şartları yerine getirmesi için bir yarıyıl ek süre verilir. Verilen süre sonunda gerekli şartları sağlamayan öğrencilerin ilişkisi kesilir. Verilen ek sürede alınacak derslerin ücretleri Üniversite yönetim kurulu tarafından onaylanan tezsiz yüksek lisans kredi başı ücret üzerinden hesaplanır.

d. Sanatta Yeterlik Diploması;

1. Tez savunma sınavında/sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan, tezi şekil yönünden uygun görülen ve diğer koşulları sağlayan bir öğrenci tez s a v u n m a sınavına giriş tarihinden itibaren bir ay içinde mezuniyet ve ilişik kesme formu ile birlikte mezuniyet işlemlerinin yapılması için enstitüye başvurur; (Mezuniyet ve İlişik Kesme Formu: EK-3)

2. Enstitü yönetim kurulu öğrencinin talebi üzerine t e z / sanatta yeterlik çalışmasının teslim süresini en fazla bir ay daha uzatabilir. Bu koşulları yerine getirmeyen öğrenci koşulları yerine getirinceye kadar diplomasını alamaz, öğrencilik haklarından yararlanamaz ve azami süresinin dolması halinde öğrencinin ilişkisi kesilir.

3. Mezuniyet tarihi tezin sınav jüri komisyonu tarafından imzalı nüshasının teslim edildiği tarihtir.

4. Sanatta yeterlik çalışmasında başarılı olan öğrenciye, diğer koşulları da sağlaması kaydıyla YÖK tarafından onaylanan sanat dalının özelliğine göre alanı belirleyen bir diploma verilir.

5. T e z i n tesliminden itibaren üç ay içinde sanatta yeterlik tezinin bir kopyası elektronik ortamda, bilimsel araştırma ve faaliyetlerin hizmetine sunulmak üzere enstitü tarafından YÖK Başkanlığına gönderilir.

6. Y ü k s e k ö ğ r e t i m Kurulu Başkanlığı Ulusal tez merkezinde yayınlanan teslerin erişime kapatılması ile ilgili talepler Kütüphane Dökümantasyon Daire Başkanlığına enstitülerce bildirilir.

MADDE 10 – (1) Tez ve proje yazım dili; Tez ve proje yazım dili Türkçedir. Yabancı dilde öğretim yapılan ve yabancı diller anabilim dalına bağlı programlar ile ikinci danışmanı yurt dışı yükseköğretim kurumundan belirlenen öğrencinin istemesi, danışmanın uygun görmesi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile tez önerisi ve tez, YÖK tarafından kabul edilmiş olan yabancı dillerde de yazılabilir. Yabancı dilde yazılmış olan tezlerin yazımına ilişkin hükümler enstitü yönetim kurulu tarafından belirlenir.

MADDE 11 – (1) Tez Çalışması Orijinallik Raporu Alınmasına ve Kullanılmasına İlişkin Esaslar ve Tez Çalışması Orijinallik Raporunun Alınması;

a. Tez Çalışması Orijinallik Raporu, Necmettin Erbakan Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığı tarafından kullanıma sunulan Turnitin Programı üzerinden alınır.

b. Tez Çalışması Orijinallik Raporunun alınması işlemleri, tez danışmanı tarafından yürütülür.

c. Tez Çalışması Orijinallik Raporu, tez danışmanı tarafından, tezin yalnızca Kapak Sayfası, Özet, Abstract, Giriş, Ana Bölümler (Gereç-Materyal/Yöntem, Bulgular, Tartışma vb.) Sonuç ve Öneriler bölümlerinden oluşan kısmının tek bir dosya olarak intihal tespit programına yüklenmesi ile alınır. Programa yükleme yapılırken Dosya Başlığı (document title) olarak tez başlığının tamamı, Yazar Adı (author's first name) olarak öğrencinin adı, Yazar Soyadı (author's last name) olarak öğrencinin soyadı bilgisi yazılır.

ç. TURNITIN İntihal Tespit Programına yüklenen dosyanın süreçlenmesinde, ilgili programdaki filtreleme seçenekleri aşağıdaki şekilde ayarlanır:

- Tez Kabul ve Onay Sayfası hariç,
- Tez Bildirimi (Etik Beyan) hariç,
- Önsöz hariç,

- İçindekiler hariç,
- Simgeler ve Kısaltmalar hariç,
- Şekiller ve Çizelgeler Dizini hariç,
- Kaynaklar hariç (Bibliography excluded)
- Özgeçmiş hariç,
- Tezden çıkan yayın/yayınlar hariç,
- Alıntılar hariç/dahil (Quotes excluded/included)
- 7 kelimedenden daha az örtüşme içeren metin kısımları hariç (Limit match size to 7 words) program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dahil edilmez.

d. Raporlama işlemi tamamlandıktan sonra, tezin tam başlığını, öğrencinin ad soyad bilgisini ve dosyanın toplam sayfa sayısını gösterecek ekran görüntüsü öğrenci veya danışmanı tarafından elektronik olarak kaydedilerek çıktısı alınır.

(2) Tez Çalışması Orijinallik Raporunun Tez Savunma Sınavı Öncesinde Kullanılması

a. TURNITIN İntihal Programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında çalışmanın tam başlığını ve öğrencinin ad soyad bilgisini içeren teze/dönem projesine ait “Dijital Makbuz”un ve “Mevcut Görünüm Raporu”nun sonunda bulunan “Orijinallik Raporu” kısmının (ödev metni hariç) çıktısı alınır.

b. Orijinallik Raporunda yüzdeler olarak belirtilen “benzerlik oranı” ve “tek kaynakla eşleşme oranı”, dijital makbuzda yer alan raporlama yapılan dosyanın “toplam sayfa sayısı” ve işlemin yapıldığı “tarih” bilgileri İntihal Tespit Programı Raporuna yazılır. Dijital Makbuz ve Orijinallik Raporu (ödev metni kısmı hariç) Enstitü Müdürlüğüne teslim edilir.

c. Tezin danışman ve jüri üyeleri tarafından intihal kapsamı dışında değerlendirilmesi için TURNITIN İntihal Programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında alınan raporda belirtilen “benzerlik oranı”nın, değerlendirme “alıntılar hariç” yapıyorsa en fazla %10, “alıntılar dahil” yapıyorsa yüksek lisans tezleri için % 30’u doktora tezleri için %20’yi geçmemelidir. Hangi seçeneğin değerlendirileceği Danışmanın kararına bırakılmıştır. Benzerlik oranında tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir. Rapor sonuçlarının bu oranların üzerinde çıkması halinde, tezler, bu paragrafta belirtilen oranlar sağlanana kadar tez savunmasına alınmaz.

d. Benzerlik oranının belirlenen sınırları geçmesi halinde tez/dönem projesi danışmanı “Tez/Dönem Projesi Benzerlik Raporu Uygunluk Formu”nda bu durumun nedenini gerekçeleri ile açıklamak zorundadır.

e. Benzerlik oranında tek bir kaynakla eşleşme oranı %3’ü aşmamalıdır. Bu oranlar hesaplanırken, öğrencinin tezinden/dönem projesinden üretmiş olduğu yayınlar ve alıntı yapılan mevzuat hükümleri kapsam dışında bırakılabilir. Kapsam dışı bırakılan kaynaklar danışman tarafından İntihal Tespit Programı Raporunun gerekçe kısmında belirtilir.

f. İntihal Tespit Programı Raporu alınırken “TURNITIN” programında “Depo Yok” seçeneği işaretlenerek ilgili tezin sisteme kayıt edilmemesi gerekir. Program menüsünde bulunan diğer filtreleme seçenekleri raporlamaya dahil edilmez.

g. Tez savunma sınavına girecek öğrencilerin, tezlerinin jüri üyelerine dağıtacakları nüshalarının ekinde, danışmanları tarafından onaylanmış ve imzalanmış “Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orijinallik Raporu” formunu da teslim etmeleri zorunludur.

h. Danışman incelediği tezi/dönem projesini, intihal tespit programı raporunu, öğrencinin tez savunma sınavına girmek istediğine dair dilekçesini ve Enstitü tarafından istenen diğer bilgi ve evrakı hazırlayıp Enstitü’ye gönderilmek üzere anabilim dalı başkanlığına teslim eder.

i. Anabilim dalı başkanlığı üzerinden Enstitü’ye gelen intihal tespit programı raporu, tez savunma sınav jürisinin atanmasını müteakip Enstitü tarafından jüri üyelerine incelenmek üzere gönderilir.

j. Benzerlik oranlarının kabulünde, kurallara uymada ve benzer olan kısımların düzeltilmesi konusunda tüm sorumluluk öğrenci ve danışmanına aittir. Benzerlik oranı istenen oranın altında olsa bile, 5846 sayılı Fikir ve Sanat Eserleri Kanunu ve Tez/Dönem Projesi Yazım Kılavuzundaki gerekli atıf ve alıntı usullerine uyulması gerekmektedir.

k. İntihal tespit programı raporunda tez projesi danışmanı tarafından öğrencinin çalışmasında intihal olduğuna dair görüş bildirilmesi durumunda, Enstitü Yönetim Kurulu tarafından intihalle ilgili işlemler başlatılır.

l. Tezin düzeltme alması ve/veya kapsamlı değişiklik içermesi durumunda benzerlik raporunun yenilenmesi gerekmektedir.

(3) Tez Çalışması Orjinallik Raporunun Mezuniyet İşlemlerinde Kullanılması

a. Tez savunma sınavı sonrasında başarılı bulunan öğrenci, tezin mezuniyet işlemleri için Enstitü'ye teslim edeceği basılı ve elektronik nüshalarının ekinde, tez savunma sınavı tarihi sonrasında tezde yapılmış muhtemel değişiklikleri içeren dosya kullanılarak alınmış ikinci bir intihal raporundaki bilgiler kullanılarak hazırlanmış, bu Uygulama Esasları'nda belirtilen azami "benzerlik oranları"nın altındaki oranları sağlayan ve tez danışmanı tarafından onaylanarak imzalanmış ikinci bir "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orjinallik Raporu"nu sağlamakla yükümlüdür.

b. TURNITIN İntihal Programı tarafından yapılan raporlama işlemi sonrasında alınan raporda benzerlik oranının yer aldığı sayfanın çıktısı öğrencinin dosyasında saklanmak üzere Enstitüye teslim edilir. Alınan bu çıktıdan hareketle hazırlanacak olan "Yüksek Lisans/Doktora Tez Çalışması Orjinallik Raporu" formu tezin ekler kısmında yer alır.

MADDE 12 – (1) Diğer Hükümler;

a. 2022-2023 eğitim-öğretim yılından önce doktora programına kayıt yaptıran öğrencinin doktora programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması doktora tez savunmasına girme şartı olarak aranır. Sanatta yeterlik çalışmalarında ise sanatta yeterlik programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu karma sanatsal etkinliğe katılmış olması, en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması sanatta yeterlik tez savunmasına girme şartı olarak aranır.

b. 2014-2015 eğitim- öğretim yılı bahar yarıyılından önce kayıt yaptıran öğrencilere aşağıda belirtilen hükümler uygulanmaz.

1. Öğrencinin, doktora programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin ve üniversite isminin olduğu bilimsel makalesinin Senato tarafından kabul edilen ulusal/uluslararası indekslerce taranan dergilerde yayımlanmış olması doktora tez savunmasına girme şartı olarak aranır. Henüz yayımlanmamış ancak DOI numarası alınmış eserler ile erken görünüm (Online First) aşamasındaki eserler de yayımlanmış gibi kabul edilir.

2. Öğrencinin, sanatta yeterlik programına kayıt olduğu tarihten sonra olmak üzere, isminin olduğu karma sanatsal etkinliğe katılmış olması, en az bir bilimsel makalesinin ulusal/uluslararası hakemli dergilerde yayımlanmış/yayıma kabul edilmiş olması veya ulusal/uluslararası sempozyumlarda sözlü sunum ya da tam metin olarak yayımlanmış en az bir bildirisinin olması sanatta yeterlik tez savunmasına girme şartı olarak aranır.

c. 14/11/2016 tarihinden önce aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıtlı olan öğrenciler dışında tezsiz yüksek lisans programları hariç, aynı anda birden fazla lisansüstü programa kayıt yaptırılamaz ve devam edilemez.

ç. 6/2/2013 tarihinden önce tezsiz yüksek lisans programlarına kayıtlı olan veya mezun olan öğrenciler doktora programlarına başvurabilir.

d. 1.maddenin “b” fıkrasında belirtilen alan dışı kontenjan Hukuk alanındaki yüksek lisans ve doktora programlarını kapsamaz. Klinik uygulaması olan yüksek lisans ve doktora programlarında alan dışı kontenjan bilim dalı/anabilim dalı kurulunun önerisi ve enstitü yönetim kurulunun onayı ile açılabilir.

e. Kendi isteği ile kaydını sildirmek isteyen öğrencinin, dilekçe ile Enstitü Müdürlüğüne başvurması üzerine Enstitü Yönetim Kurulu kararıyla kaydı silinir.

f. Öngörülen kayıt kabul koşullarını yerine getirmediğinin sonradan anlaşılması ve sunulan belgelerin veya bilgilerin yanlış, eksik olması veya belgelerde tahrifat olduğunun anlaşılması durumunda öğrencinin kaydı silinerek Enstitü ile ilişkisi kesilir.

EKLER;

Ek-1 : TEZ/PROJE YAZIM KILAVUZU (Ek İçin Tıklayınız.) Ek-2 :TEZİN MAKALELERDEN HAZIRLANMASI

Doktora Tezlerinin Bilimsel Makalelerden Hazırlanmasına İlişkin Hususlar; MADDE 1 – (1) Tezde Yer Alacak Bölümler:

- a. Dış kapak,
  - b. İç kapak,
  - c. Onay sayfası,
  - ç. Beyan sayfası,
  - d. Proje desteği sayfası (var ise),
  - e. İthaf sayfası (var ise),
  - f. Teşekkür sayfası (var ise),
  - g. İçindekiler,
  - ğ. Simge Listesi (var ise),
  - h. Kısaltma Listesi (var ise),
  - ı. Geniş Özet (Tez dili Türkçe ise önce Türkçe Özet ardından İngilizce Özet bölümleri olacaktır, Tez dili İngilizce ise önce İngilizce Özet ardından Türkçe Özet bölümleri olacaktır.),
  - i. Giriş,
  - j. Literatür araştırması
  - k. Tez ile ilgili makalelerin bulunduğu bölümler,
  - l. Sonuç ve Öneriler,
  - m. Kaynaklar,
  - n. Ekler.
- (2) Tezin Giriş bölümünde;
- a. Tezin amacı ve kapsamı,
  - b. Tezin literatüre olan orijinal katkısı ve tezde yer alacak çalışmaların birbirleriyle olan bağlantıları açıklanmalıdır.
- (3) Tezin Literatür Araştırması bölümünde;

a. Tez Kapsamındaki Makaleleri Kapsayıcı Genel Literatür Çalışması,

(4) Tezin Bilimsel Makale Bölümleri;

a. Tez kapsamında değerlendirilen makalelerin her biri yeni bir bölüm olacak şekilde sunulmalıdır. İlgili bölümlerin başlıkları, makalelerin başlıkları ile aynı olmalıdır. Bölümün giriş paragrafında, makalenin yayınlandığı/yayınlanacağı dergi, cilt, sayı ve sayfa numaraları Tez Yazım Kılavuzu Kaynakça sistemine göre belirtilmelidir. Makalenin tümü, ilgili bölüme, tez yazım kılavuzu yazım kurallarına göre eklenmelidir.

b. Tez ve makalenin farklı dillerde hazırlanması durumunda; bölüm başlıkları, makalenin yayınlandığı/yayınlanacağı dergi, cilt, sayı ve sayfa numaraları tez diline çevrilmelidir. Bölüm içerisinde, hazırlanan makalenin kapsamlı bir özeti tez dilinde yazılmalı, makalenin tam metni yayınlandığı/yayınlanacağı dilde Tez Yazım Kılavuzu yazım kurallarına uygun biçimde ekler kısmında sunulmalıdır.

(5) Sonuç ve Öneriler Bölümünde öğrenci, yapılan doktora araştırmasının ve tez kapsamında kullanılan makalelerin bütününe kapsayacak şekilde sonuçlarını tartışmalı ve devamında yapılabilecek araştırmalar için öneriler sunmalıdır.

Diğer Başvuru Formları İçin [Tıklayınız.](#)

Ek-3 : MEZUNİYET VE İLİŞİK KESME FORMU ([Ek İçin Tıklayınız.](#))